СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 182. Джерзі Сиmі, Н. Дж., вівторок, 6-го серпня 1940. No. 182. Jersey City, N. J., Tuesday, August 6, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

КРАЙ ДЕБАТУЄ ПРО ОБОРОНУ

ҐЕНЕРАЛ ПЕРШИНҐ ЗА ЗВЯЗКИ З АНҐЛІЄЮ, ПОЛК. ЛИНДБЕРҐ ЗА НІМЕЧЧИНУ

ВАШИНГТОН. — Ґенерал Джан Першинґ, 79-літній командант американської армії в Франції підчас світової війни, виголосив радіову промову про теперішнє положення Злучених Держав у світовій політиці й заявився за допомогу Англії. Він радив, щоби Злучені Держави помогли Британській Імперії, відаючи їй 50 старих воєнних кораблів типу „дістроерс". Він вважає, що цього вимагає оборона американських традицій і свободи, бо, мовляв, оборона анґлійської фльоти є обороною Америки.

На масовій демонстрації, влаштованій на Вояцькім Полі в Шікаґо орґанізацією „Громадський Комітет для Здержання Америки від війни", виголосив полковник Чарлз Линдберґ промову на тему: „Як вдержати Америку від війни з американських причин". У цій промові, котра була передана по всему краю радіом, Линдберґ радив Злученим Державам не вступати до війни ,але рятувати цивілізацію відповідною пропозицією мира. Він радив погодитися з фактом, що Европа остане під пануванням Німеччини й радив Злученим Державам найти спосіб співжиття з Німеччиною.

ВВАЖАЮТЬ ВІДКЛАДАННЯ ВІЙСЬКОВОГО НАБОРУ ПОМИЛКОЮ

НЮ ЙОРК. — Секретар фльоти Френк Накс; бувший суддя Роберт Петерсон, нині асистент секретаря війни; і полковник Джуліос Овкс Адлер, цивільний помічник секретаря війни, виголосили радіові промови до краю, в котрих закликали чим скорше ухвалити й перевести в життя закон про загальну вибірну військову службу.

Полковник Накс заявив, що це може бути фатальною помилкою для Злучених Держав ждати зо загальною військовою службою аж до часу, як Злучені Держави будуть у війні.

РУЗВЕЛТ ЗА СКРІПЛЕННЯ БОРОТЬБИ ПРОТИ ШПИГУНСТВА

ВАШИНҐТОН. — За староннням федерального уряду збирається тут в понеділок конференція федеральних, стейтових і місцевих урядників для скріплення кампанії проти шпигунства.

Між бесідниками, що мають промовляти на конференції, є: президент Рузвелт, ґенеральний прокуратор Роберт Джексон, голова федерального бюра розсліду Едґар Гувер, ґенеральний солиситор Френсиз Бидл і ґубернатори 14 стейтів.

СЬОМИЙ ЗЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ

НЮАРК, Ню Джерзі. — Від пятниці, 2. серпня, до неділі, 4. серпня, відбувався тут сьомий річний зїзд Ліґи Української Католицької Молоді Північної Америки.

Після ріжних нарад, спортових забав, богослужень та спільного причастя зїзд закінчився спільним бенкетом в Есекс Гавс.

Приявних було около 500 учасників і гостей. Промовляли: українські епископи: Константин Богачевський та Іван Бучко і епископ нюарської дієцезії лат. обряду, Болен. Привіти складали: комішенер МекҐоврн з Джерзі Сиmі, відтак заступник посадника з Нюарку, дальше о. Володимир Лотович від Провидіння, Микола Мурашко, голова Українського Народного Союзу. Бенкет ртворив Василь Ґела з Джерзі Сиmі. Він покликав на господаря (товстместра) асемблимена Степана Ярему з Ню Йорку, який проводив та покликував бесідників і представив нововибраний уряд Ліґи.

Найчисленнішою ґрупою була делеґація з Ембридж, Па., і вона дістала від комішенера МекҐоверна велику золоту чашу як нагороду.

З ПРЕЗИДІЯЛЬНОЇ КАМПАНІЇ

ДЕ МОЙН (Айова). — Сюди приїхав Вендел Вилкі, републиканський кандидат на уряд президента Злучених Держав, щоби відбути конференцію з провідниками фармерських орґанізацій. При приїзді в місто його витали великі товпища народу.

Вилкі заявив ґазетярам, що він не хоче видати на кампанію більше, ніж три міліони долярів.

АВТОМОБІЛЬНА ЮНІЯ ОСУДЖУЄ ВСІХ „БРУТАЛЬНИХ ДИКТАТОРІВ"

СТ. ЛУИС. — На конвенції юнії автомобільних робітників, що належить до Конґресу Промислової Орґанізації, прийшло до гарячої дебати над резолюцією, що осуджує всі „брутальні диктатури". Ліве крило конвенції добивалося, щоби з резолюції пропущено Росію. Остаточно за резолюцію заявилася подавляюча більшість.

„ЗБРОЄННЯ ДЕРЖАВИ ДОВГА СПРАВА"

ЛИЧФІЛД (Конетикот). — Відомий фабрикант літаків Вилйем Керк заявляє публично, що розбудова узброєння держави це повільна справа, котра вимагає від півтора до двох років часу.

ЯПОНІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

ВАШИНГТОН. — Японський амбасадор Кенсуке Горінучі доручив американському департаментові стейту формальний протест японського уряду проти зарядженої недавно заборони вивозу американської авіяційної ґазоліни поза західню півкулю.

Ноту приняв Сомнер Велес, заступник секретаря стейту, Кортела Гола, без ніякої заяви. Загально сподіваються, що уряд Злучених Держав дасть у відповідному часі відповідь на цю ноту, але свого зарядження не відкличе.

„АРҐЕНТИНА ГОДИТЬСЯ ЗО ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ"

НЮ ЙОРК. — Сюди приїхав на неофіціяльні відвідини д-р Леопольдо Мельо, голова арґентинської делеґації на недавну пан-американську конференцію в Гавані, на Кубі. В розмові з ґазетярами Мельо заявив, що Арґентина годиться в своїй політиці зо Злученими Державами. Він пояснював їм арґентинську конституцію, що до згоди на такі справи, які були порушені на гаванській конференції, треба згоди арґентиського конґресу.

ЯПОНЦІ ВСУВАЮТЬСЯ НА ІНДО-КИТАЙ

ШАНГАЙ. — Як це перебачали політичні знавці від давна, Японія підсувається чимраз ближче до багатої французької кольонії Індо-Китаю і там усадовляє свою владу. Провінція Квангчован вже є під японською мілітарною контролею. Японці посилають у стратеґічні місця свое військо, яке зчерги вимагає від місцевих французьких властей уступок. Французькі власти, знаючи свої слабі сили, уступають японцям і в той спосіб останні чимраз більше вкорінюють свою силу. Повна домінація Японії над Індо-Китаєм це справа недалекого часу.

АНҐЛІЙЦІ ДАЛІ АРЕШТУЮТЬ ЯПОНЦІВ

ЛОНДОН. — Анґлійські власти арештували чотирьох японських чільних бизнесменів в Анґлії і в своїх кольоніях. Японський амбасадор у Лондоні зложив протест та заповів, що з боку Японії треба сподіватись нових репресій. Знавці кажуть, що хоч відносини між Японією і Анґлією дуже напружені, проте Японія покищо буде уникати дійсного зудару.

СВЯЩЕНИК КАЖЕ, ЩО ІТАЛІЯ ВІДЧУВАЄ НЕДОСТАЧУ ЇЖІ

НЮ ЙОРК. — О. Тимоті Бускарен, що приїхав до цього порту еспанським кораблем „Маркес де Кркміляс", о. Т. заявив у розмові з ґазетярами, що італійці не хотіли йти до війни, але їх заставив до цього уряд Мусолінія. Він каже, що Італія відчуває нині недостачу поживи.

ВСТАНОВЛЯЮТЬ ПРАВИЛЬНЕ ЛЕТНИЧЕ ПОЛУЧЕННЯ З АНҐЛІЄЮ

НЮ ЙОРК. — У неділю приїхав сюди великий британський чотиро-моторовий літак „Клер", перший літак, що приїхав з Анґлії від часу перервання правильного получення між Анґлією й Америкою дня 3. жовтня.

Літак вертається незадовго до Анґлії й з тим перелетом буде назад привернене правильне летниче получення між Анґлією й Злученими Державами. Одначе цей засіб комунікації має стояти до розпорядимости лише урядовим особам.

Тимчасом літак „Єнкі Клипер" закінчив у неділю свій двісотний перелет через Атлянтик.

ЗРІСТ ЧИСЛА ІНДІЯН

ВАШИНГТОН. — Департамент внутрішніх справ видав книжку під наголовком „Підручник федерального індійського закону". Уряд виказує помилковість загального погляду, немовби то число індіян у Злучених Державах зменшалося. На ділі індіяни являються в Злучених Державах ґрупою, що найбільше зростає числом. Зростає теж маєток індіян.

ВИБОРЧІ ВОРОЖБИ

НЮ ЙОРК. — Американський Інститут Публичної Опінії каже, що ані правильні демократи ані правильні републиканці не вирішать вислід осінних президіяльних виборів, а великі маси незалежних від партії виборців.

РЕЄСТРАЦІЯ В КАНАДІ

Канадійський парлямент ухвалив примусову реєстрацію всіх осіб від 16. до 60. включно року життя.

При реєстрації будуть питати про вік, заняття, доходи, кваліфікації і досвід реєструючогося та число осіб залежних від реєстрованого під оглядом вдержання. На реєстрацію назначиться один день у цілій домінії, а буде вона відбуватися на підставі виборчих лист у 245 виборчих округах. Хто не зареєструється обуде караний, а кожний, що зареєструється, одержить картку з посвідкою, що зареєструвався. Вік до реєстрування назначено понижче і повище військового віку (18—45) тому, що уряд хоче мати більше докладні інформації щодо чоловічої сили як теж і жіночої сили держави

АНҐЛІЯ ВЕРБУЄ В АМЕРИЦІ ПІЛЬОТІВ ДЛЯ ДОСТАВИ ЛІТАКІВ

Британське Міністерство для Продукції Літаків оголошує приняття до служби американських пільотів за нагородою 150 дол. тижневої платні. Пільоти малиб доставити нововироблені літаки з фабрики до летунських майданів, звідки їх переберуть летуни Королівської Воздушної Фльоти. Американські пільоти мають заключити контракт на час тривання війни. Колиб війна покінчилася скорше, контракт є платний на підставі служби по 12 місяців. Британський уряд платить переїзд в обі сторони і додає ще окрему нагороду („бонус") по 500 дол. Платню дають американськими грішми.

НА ВІЙСЬКОВІ ВПРРАВИ.
Громадка анґлійських летунок, що виїзджають до британійського табору на вправи.

АНҐЛІЙСЬКІ НАЛЕТИ НА НІМЦІВ

ЛОНДОН. — Анґлійські летуни не ждуть, аж німецькі війська зачнуть атакувати Анґлію, а вже тепер з великою відвагою і завзяттям атакують німецькі воєнні бази положені здовж Атлянтійського побережжя, а також у самій корінній Німеччині. Цей раз вони виконали чисельні й успішні налети, як подають анґлійські звідомлення, на німецьку морську базу в Кіль, запаливши в ній кілька морських уладжень. Також бомбардували важні німецькі фабрики штучної ґазоліни. Крім того вони бомбардували німецькі кораблі в Каналі, обстрілювали машиновими крісами військо, та ґрунтовно знищили летунську базу в Абевил. В той сам час німецькі літаки вже вдруге налітали Анґлію в ціли скинення пропаґандних летючок, в яких була промова Гітлера з пропозицією замиритись.

ПОЇХАЛИ ПІДПИСУВАТИ НОВИЙ ДОГОВІР

МОСКВА. — До Москви приїхала німецька комісія, якої завданням є уложити точний плян границь між Советами і Німеччиною. Офіційні кола говорять, що робота тої комісії буде зроблена в короткому часі, бо справи, які вона має викінчити в засаді були вже докладно обговорені між обома сторонами перед тим.

ТРАҐІЧНИЙ КІНЕЦЬ ЛАТВІЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

ЛОНДОН. — Карло Ульманіс, латвійський президент і премієр, помер з ран, яких зазнав від невідомих напасників, коли советська влада взяла під своє панування Латвію. З хвилею приходу Советів до Латвії його викинено з його найвищого державного становища і поставлено під арешт. Опісля невідомі бандити хотіли його спрятати зо світу і револьвером завдали йому смертельні рани. Опісля в шпитали в Ризі він помер. Ульманіс мав такий авторитет у своїм краю, що майже рахувався диктатором. Вищу освіту він здобув в Америці, в Університеті Небраски.

ВІДМІННИЙ ПОГЛЯД НА СВОБОДУ В ФРАНЦІЇ

ВІШІ. — Французи починають тепер дивитись на суспільну свободу з іншого боку. Вони кажуть, що коли в краю є свобода, то не треба, щоб у нім існували напів таємничі орґанізації, як ось масони. Вслід за тим вони порозвязували масонські орґанізації, а також інші, що мають якунебудь закраску таємничості. Коли серед суспільної свободи якась орґанізація таїться зо своєю роботою, видно в неї нечиста совість, кажуть тепер французи.

НІМЦІ НЕ ВІРЯТЬ ФРАНЦУЗЬКОМУ УРЯДОВІ

БЕРЛІН. — Німецька преса висказує гострі критики на адресу французького уряду Петена і каже, що всі його реформи є нещирі і мають за ціль засипати німцям піском очі. Найбільше лютить німців це, що французький уряд зачислив до почесного леґіону ґен. Ґерінґа, бувшого військового ґубернатора Альзації. Чому це зробив уряд? — питають німці і відповідають, що тому, щоби в той посередний спосіб сказати, що французи про Альзацію не забули.

НАЇЗДИ НІМЦІВ НА АНҐЛІЮ

БЕРЛІН. — Хоч анґлійські часописи не признаються до того, німці твердять, що їх літаки далі наїздять на Анґлію і бомбардують всякі воєнні обекти. В часі останнього наїзду вони знищили фабрики в околицях Ливерпулу, кажуть німецькі звідомлення.

ІТАЛІЙЦІ ЗНОВ ВТРАТИЛИ СУБМАРИНУ

РИМ. — Італійське звідомлення призналось до втрати ще одної субмарини. Серед яких обставин це сталось — звідомлення не говорить.

Анґлійські звідомлення кажуть, що від вибуху війни Італія втратила вже 15 субмарин. Всіх субмарин Італія мала поверх сотки.

НОВЕ ПИВО ДЛЯ НІМЦІВ

БЕРЛІН. — Хоч німецьке пиво має за собою тисячлітню традицію і його люблять не лиш самі німці, але люди в демократичних краях, проте націстична влада хоче те пиво проскрибувати і заборонити його виріб. А то тому, що пиво всетаки має алькоголь, а алькоголь затроює людей, кажуть наці. Тепер німецькі вчені придумали новий безалькогольний напиток, що дуже подібний до пива, але, так кажуть, ліпший. Влада старається поширити цей напиток, а ступнево заборонити виробляти старе пиво.

ІТАЛІЙЦІ НЕДОБРІ НА ПАПУ

РИМ. — Італійські часописи критикують Папу за його апель до Франції і Анґлії, виданий на початку війни, аби вони щадили Рим, „святу столицю". Італійці кажуть, що тепер світ готовий думати, що Анґлія не бомбардує Риму тому бо послухала Папи, тимчасом вона не бомбардує тому, бо боїться італійських збройних сил.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ФІНЛЯНДІЯ НА ОПЕРАЦІЙНИЙ СТІЛ?

Всякі знаки на політичному овиді вказують на наближаючийся напад совєтської Росії на Фінляндію.

Першим знаком на небесах була скрита загроза Росії проти Фінляндії, висказана російським комісарем заграничних справ, Молотовим, у його промові перед російським парляментом у Кремліні. Діткнувшися у тій промові російсько-фінських відносин, Молотов заговорив про якісь „атаки проти народу" з боку якихось фінських кругів та лишив усю спрагу мирних відносин між Фінляндією й Росією на відповідальність Фінляндії. Хто знає звичаї й обичаї російського уряду взагалі, а совєтського специяльно, той знає, що за такими словами звичайно криються скритовбийчі наміри.

Другим знаком є висказ Молотова про американський протест проти захоплення Росією Литви, Латвії й Естонії. Мовляв, американський протест Росію нічого не обходить. Якби справді не обходив, то Молотов не потребував би й про нього згадувати. Коли згадує, то видно він його обходить, і це відай не стільки щодо минулого грабіжу, скільки за новий грабіж у майбутньому.

По таких заповіддях, і то зараз, поки ще залізо було горяче, Москва починає клепати залізо. Отже йдуть наперед протести по большевицькій пресі, що, мовляв, фінська поліція побиває демонстрації мирних російських симпатиків. Нібито під впливом цих ґазетних рапортів, а на ділі на приказ уряду, по Росії влаштовується віча проти Фінляндії, на котрих підбехтується учасників до обурення на Фінляндію. Рівночасно російські й большевицькі аґенти в Фінляндії влаштовують провокаційні віча, на котрих очевидно провокатори будуть провокувати інциденти, сутички між поліцією й учасниками демонстрацій, які потім за границею в Росії буде представлятися як насильства фінської поліції супроти мирних фінляндців за їх невинні політичні переконання.

За якийсь час очевидно російський уряд зажадає від фінляндського уряду ґарантії, що такі речі не будуть повторятися, а як ґарантії зажадає збільшення російських ґарнізонів у Фінляндії, відступлення якихось важних міст, або встановлення російських большевицьких симпатиків до кабінету міністрів, або щось у тому роді. Такі уступства Росія вжиє як підважні для добуття дальших уступок, і так далі, поки скорше чи пізніше, ціла Фінляндія не опиниться в руках Москви.

Як знаємо з минулого, один фінляндець дає собі раду з багатьома мосалями, але остаточно сотка гусей і вола звалить. До того Фінляндія нині не може вже ставити Росії такого опору, який ставила минулого року, бо вона окровавилася в війні й вона віддала важні оборонні позиції. Поза Фінляндією допомоги фінцям тепер не ждати, бо Анґлія далеко й помочі дати не може, а Німеччина певно зо Сталіном зробила шахер-махер, на основі котрого якраз Сталін і чіпається Фінляндії. І так ще одна країна станула перед маревом утрати незалежности.

РЕЄСТРАЦІЯ ЧУЖИНЦІВ ПІЧНЕТЬСЯ 27. СЕРПНЯ

Ерл Ґ. Гарисон, директор дивізії реєстрації чужинців при департаменті справедливости Злучених Держав, щойно заявив, що реєстрація і відтиск пальців не-громадян пічнеться в четвер, 27 серпня, і буде продовжатись до 26. грудня 1940. року.

На протязі тих чотирьох місяців всі чужинці в Злучених Державах, почавши від 14. року життя, обовязані зареєструватись і дати відтиск своїх пальців. Чужинецькі діти до 14. року життя мусять зареєструватись через своїх родичів або опікунів. Коли чужинецька дитина осягне 14. рік, тоді мусить сама особисто зареєструватись і дати відтиск пальців. Хто не зареєструється, того жде кара в сумі $1,000 або шість місяців арешту. Так приписує дотичний закон про реєстрацію чужинців.

Реєстрація буде відбуватись у першо- і друго-клясних поштових бюрах, а в повітових містах, у кожних поштових бюрах, без ріжниці кляси. Зразкові формулярі з питаннями, які будуть ставлені чужинцям в часі реєстрації з повними інформаціями, можна буде дістати з поштового бюра десь в половині серпня. Кожному, хто підлягає реєстрації, радиться дістати один з тих формулярів, простудіювати питання і написати відповіди. Директор Гарисон заявляє, що „виповнення зразкового формуляра перед реєстрацією улекшить саму реєстрацію, так для чужинця, як і для уряду".

Гарисон дальше пояснює, що за зразкові формулярі, ані за реєстрацію і відтиск пальців нічого не платиться. Він надмінив і таке: „Ми вже дістали доноси, що ошусти намагаються вимановляти гроші від чужинців. До тепер, ошусти обіцяють чужинцеві за гроші зробити йому відтиск пальців. Передусім жаден відтиск пальців не буде принятий, за виїмком тих, що зроблять відповідні урядовці в поштовім бюрі підчас реєстрації. По друге, ніякі оплати не будуть побирані за такі обслуги. Дальше, реєстрація ще не почалась і не пічнеться скорше, як 27. серпня. Радимо кожному кооперувати з урядом, щоби не-громадяни не були заведені".

„Треба ще згадати", Гарисон продовжав, „що реєстрація і відтиск пальців чужинців не приносить будьякої урази. Тисячі громадян добровільно дають відтиск пальців річно. Члени армії і фльоти Злучених Держав дали відтиск пальців, як також багато державних робітників. Тому, що відтиск пальців це одинокий вірний спосіб ідентичности, уряд Злучених Держав приняв це як частину своєї реєстраційної процедури. Закон про реєстрацію чужинців ухвалено на те, щоби знати точно, скільки є чужинців у Злучених Державах, хто вони і де перебувають. Реєстрація й відтиск пальців не пошкодить чужинцям, що шанують закони. Всі записки будуть довірочні і в тайні переховувані, а доступні тільки тим особам, котрі матимуть повний дозвіл від головного прокуратора Злучених Держав".

„Коли президент підписував той закон", Гарисон продовжав, „він сказав: Реєстрація не приносить з собою пятна чи ворожого відношення до тих, котрі хоч можуть бути не-громадяни, є льояльні цьому краєві та його установам. Більшість чужинців у цьому краю це люди, котрі прибули тут, бо вони вірили і мали віру в принципи американської демократії й є управлені та мусять дістати повну законну охорону".

Гарисон також цитував з недавньої промови по радіо головного солиситора Френсиса Бидлі, в котрій він сказав: „Треба памятати, що всі американці були свого часу іміґрантами з інших країв. Генії багатьох країн, давні аспірації багатьох рас увійшли в будову Америки. Нажаль, є деякі чужинці нельояльні Америці, котрі не бажають приняти наші способи, але вживають нашої свободи слова й преси до викликування замішання та бунтів. Такі особи будемо придержувати, але будемо теж глядіти, щоби льояльним Америці чужинцям не ділась кривда через горстку нельояльних. Наша реєстрація буде для них охороною".

МАКЕДОНІЯ ПОЧИНАЄ КИПІТИ!

Македонія! Край комітаджів та тайних комітетів, ця типово-характеристична „збалканізована" країна — нині знову починається рухати. Усильна пресія з боку Німеччини й Італії з одної сторони та большевицької Москви з другої на балканські держави — не остає без відповідного відголосу й на македонців.

Македонці — цей історичний парадокс — кажуть їх вороги. Бо ніде їм притулитися. Поділені між Грецією, Болгарією та Югославією, вони мають безчисленні орієнтації, ріжні культурні та релігійні впливи й ще більше ворогів, як між чужинцями, так і між ...своїми.

В Югославії т. зв. словянські македонці є наскрізь болгарофілами та працюють в напрямі болгарсько - сербської федерації. Посередньо ці македонці підпадають під вплив комунізму, що безнастанно атакує уряд за тяжке господарське положення селян.

В Греції македонці виставлені на подвійну пропаґанду: німецьку й анґлійську; обі ці держави стараються прихилити македонську меншину на свою сторону та евентуально тим шахувати саму Грецію.

Посилення руху в Югославії.

Югославія, що має крім македонської меншини, ще альбанську, хорватську та словінську, бере сильну руку проти македонського революційного руху. Секретна македонська орґанізація, т. зв. „Партія македонської свободи||, розкидує революційні летючки, в яких накликує македонців до виждання остаточної німецької та італійської побіди, що принесе „визволення" македонцям. Дехто добачує в цій орґанізації відновлення „ІМРО" („Міжнародня Македонська Революційна Орґанізація"), яка була під впливом большевицької Москви. Однак югославянські власти твердять, що центр теперішнього руху — це Тірана, столиця загарбаної Італією Альбанії.

Михайлов знову на овиді.

Кружляють поголоски, що цим рухом кермує знову відомий македонський революційний провідник **Іван Михайлов**, що від часу його вигнання з краю, скривався в Туреччині та Німеччині. Кажуть, що він тепер є в Альбанії або в Німеччині й звідтам кермує проти-югославянським рухом. Білгородський уряд не тільки насадив в ці македонські околиці масу війська та жандармів, але зорганізував тайну сербську організацію, яка має на цілі поборювати македонський рух відповідною проти-акцією. Найактивніший елемент в цій організації — це сербське православне духовенство.

Чотири ріжні групи.

Між югославянськими македонцями є аж чотири ріжні орієнтації, і кожна на свій лад старається вплинути на македонське населення та відповідно до своїх політичних цілей. До першої групи належать переважно інтеліґенти, настроєні ліво, що охоче бачилиб федерацію всіх славян під російським проводом. До другої групи належить дрібне купецтво і нижчі урядники, які є проти-сербського наставлення та радо хотілиб бачити італійський чи навіть болгарський протекторат над Македонією. Вони звичайно уважають себе за болгарів, отже словян. На них спеціяльно успішно ділає болгарська пропаґанда та болгарське радіо з Софії.

Третя група обіймає македонських селян, звичайно проболгарського наставлення, які вірять в незалежну Македонію від озера Охрида до грецького міста Сальоніки. Цю групу підюджують найбільше німці та правдоподібно також італійці.

До останньої групи належать македонські комуністи, які, як всюди, беруть прямі прикази з Москви та стараються повалити національний уряд, щоб на його місці встановити совєтський режім.

Всі ці групи сповидно льояльно заховуються до Югославії, однак вже саме їх існування є великою небезпекою для Югославії, тим більше, коли Югославія має таких сусідів, як Італія та Німеччина, що надто зацікавлені в македонському питанні.

В Греції рівнож виграють македонське питання.

Як вже сказано вище, в Греції зарівно як Німеччина так і Англія стараються підсичувати македонців проти греків та перетягнути їх евентуально на свій бік. Німці мають тратити грубі тисячі долярів місячно на македонську пропаґанду в Греції. Німці твердять, що як Німеччина виграє війну з Англією, тоді Греція не буде сплачувати довгу Анґлії, бо Німеччина уневажнить всі довгові належности, які має Англія в Греції. Найсильніший арґумент, уживаний німцями зарівно в переконуванні македонців як і греків, є факт, що Лойд Джордж мав намовити Грецію до війни з Туреччиною в 1922. р. Як відомо, Греція програла на анатолійських полях та в наслідок того вона стратила майже всі мало-азійські свої посілости на користь нової Туреччини Кемаля-Паші.

Напевно, раньше чи пізніше, коли аґресивні держави Европи почнуть парцелювати Балкан, вони зуміють використати македонський національний сентимент та їх вічне політичне та соціяльне гноблення.

Карпатська Україна, а тепер Румунія та Словаччина свідчать про це аж надто яскраво.

ЦЕРКОВНЕ ЖИТТЯ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Едмонтонські „Українські Вісти" з дня 16. липня б. р. поміщують листи з Риму про деякі зарядження большевиків у занятій ними Галичині. Хоч деякі з поданих фактів були вже друковані в нашій газеті, то в згаданому листі вони ширше насвітлені і тому подаємо тут дещо з цього листу. Лист писаний мабуть якимсь духовником, бо займається в більшій частині справами церкви. Отже довідуємося таке:

Духовникам всіх віроісповідань заборонила совєтська влада носити станову одіж та вступати до шкіл, лічниць, касарень. Не можна їм без дозволу влади переноситися з одної місцевости в другу. Від місяця травня заборонено священикам провадити метрикальні книги. Тепер їх провадять цивільні урядовці. Церковні маєтки забрано на власність держави, а цвинтарі, що були власністю церков, перейшли на власність громад. По школах заборонено молитву та науку релігії. Далі заборонили учителям ходити до церкви, а ще далі наказали брати участь в курсах безбожництва. Ті курси уладжують звичайно в часі Різдва та Великодня. Хотіли знести святкування неділі, але залишили, бо люди перестали їздити до міста, до Союзу Кооператив. (Так було в Тернопільщині).

Заборонено друкувати книжки й видавництва релігійного змісту, а за слухання заграничних радіо-програм наложили кару смерти. Таксамо наявний спротив безбожницькій пропаганді рівнається державній зраді і за це наложена кара смерти. Щоби винищити релігійні настрої населення ведеться загострена радіо-пропаганда безбожництва. Коли до церков вдираються безбожники, щоби в них завести танці, населення ставить опір. (Напр. Боринничі, на лінії Львів—Ходорів). Львівський відділ спілки безбожників передав московській централі частину митрополичої бібліотеки. Безпосередно після приходу большевиків забрано всі митрополичі столові маєтки на власність держави, а на палату у Львові наложено міліоновий податок. Льва Шептицького, брата митрополита, розстріляно разом з родиною у Прилбичах безпосередно після приходу совєтських військ.

Єпископ Хомишин остався в Станиславові без ніяких засобів до життя. Утримують його вірні потайки, доставляючи харчі. Єпископ Коциловський перенісся з Перемишля до Самбора. (Ці звістки походять ще з місяця травня 1940 р.). Члени ГПУ перебралися й пограбили мешканців в забудованні св. Юра у Львові. Перед тим був влом до каплиці в забудуванні бувшої духовної семинарії при вул. Коперника. Там забрано богослужебні речі. Каплиця була опечатана, бо німецькі літаки знищили її бомбами в початках війни проти Польщі. Решту книгозбірні перебрав Національний Музей.

Жовківські оо. Василіяни обслуговують парафії аж під Раву. Сестри Василіянки майже всюди працюють у перебранні, а на життя заробляють фізичною працею. Священиків вивозять щораз частіше в глибину Совєтів. Тому села остаються без духовної обслуги. У Львові ще існує духовна семинарія з 30 питомцями, а у Великий Четвер зголосилося до митрополита ще зо 200 священиків. Деякі зголосилися добровільно йти в давній совєтський край для праці між вивезеними.

По сільських школах багато учителів жидів, що ширять безбожництво. Діти демонстративно в таких випадках ідуть молитися перед і по науці перед церковними дверми, а потім ідуть до школи (Коломийщина, Косівщина). У міських школах релігійність прибрала форми стихійного завзяття на лад перших християн. Це тому, що по школах у неділю виставляють протирелігійні фільми („Червоний Куток") з наказом обовязково на них являтися.

Сиротинці перейшли під нагляд держави. Тут зведено разом жидів, поляків та українців під наглядом безбожницьких учителів, звичайно жидів. Приходить часто до трагедій з цього приводу. Насильне поширювання безбожництва викликує релігійний містицизм і завзяття.

Йосиф Томас.

ВЕСНЯНЕ СВЯТО В ІНДОКИТАЇ

(3)

Я вмішався між селян, які зібралися перед паґодою. Двері, червоно ляковані та помальовані золотим китайським письмом, були відчинені. В середині було видно статую Будди на позолочуванім престолі, на степенях стояли статуйки Ву та нижчих богів. Бонзи в довгих, жовтих одягах стояли по боках престолу із заложеними руками наче скаменілі. Потім один із них став співати молитву, провожаючи свій спів ритмічними ударами в невеличкий бубон. Свято Нгенч-Ксуан (привітання весни) починається.

В шопі біля паґоди є замкнений буйвіл із плугом, зроблений з бамбусу, природньої величини, якого там бонзи вчора поставили. Біля нього є на землі пять посудин з фарбою червоною, білою, жовтою, зеленавою та чорною. Це є символ пятьох елементів: води, вогню, дров, металю та землі. Ніччю, як було зовсім темно, один сільський достойник вліз у шопу, набрав щіткою фарби з якоїсь миски, сам не знав якої, та намалював латку на буйволі. Тепер усе село жде нетерпляче, аж відчинять шопу, бо жнива рижу та добробут усіх залежить від того, якого коліру є ця пляма.

Потім „онґ-донґ", може з двацятьлітній парубок, що буде медієм між селянами та духом, сідає на рогіжку серед подвіря паґоди. Кидає головою вправою, вліво, вперед і взад усе скорше й скорше, як це ролять турецькі дервіші. Музики, що сидять довкруги в колі, вдаряють ритмічно в барабанчики та ґонґи. Парубок впялює очі в порожню. Лице прибирає вираз шаленого, мязи напружуються; піт тече йому з чола, з уст добуваються незрозумілі звуки. Музика прискорює темпо й набирає сили.

Душливий дим жертвенних прутиків виповнює воздух. Вірючі приступають до онґдонґа та ловлять його потім у жовні паперці, які їх у будуччині охоронятимуть перед недугами. Потім подають йому свої прохання, написані китайським письмом на паперцях. Парубок бере ті паперці та кидає їх у посудину, в якій будуть набожно спалені. Парубок ізнесилений, тіло його кидається, наче в епілептичнім приступі. Кількох мущин відносять його на рогіжку в куті подвіря, де онґдонґ успокоюється та засипляє.

Тепер бонзи виходять із паґоди та приступають до дверей шопи, щоби їх відчинити. Цікавість людей зростає, не чути ніякогосінького голосу.

Двері відчинюються, а достойники витягають на двір бамбусового буйвола та плуг. Народ скрикає радісно, бо на боці буйвола є червона латка. Ця барва є символом півдня, з якого приходить усе добро, сонце, тепло, яке вінчує добрі рижові жнива та добробут. Бубни гремлять, ґонґи видають звучні звуки радости. Бамбусового вола та плуг спалять тепер величаво на подвірі паґоди.

Народ розходиться до своїх хат їсти. Нотаблі (шляхта) села йдуть до дінга (громадського дому), що іншим разом служить для сходин громадської ради; одначе нині там буде бенкет. Уладжує бенкет на свій рахунок начальник громади. Його почесне становище накладає на нього більше подібних обовязків. При кінці року передає свій уряд наслідникові та буде певно кілька літ сплачувати довги, яких наробив так, що уладжував бенкети в тому році, як був війтом.

(З чеського переклав **М. Н.**)
(Кінець).

Біля 2 третин населення Греції це рільники.

В Африці є випадки снігу в віддалі 7 миль від рівника.

Гора Ласен є одиноким чинним вульканом у Злучених Державах.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ТРАҐЕДІЯ СЕЛА ТЕЛЕШНИЦЯ СЯННА.

Одна наша громадянка в Оборн, Н. Й., дістала від своєї рідні на Лемківщині, з села Городок, під німецькою окупацією, листа, в якім описує про те, що діялось у селі Телешниця Сянна, пов. Ліско, яке попало під советську владу. Той лист звучить:

„Тішуся дуже, що ви всі Богу дякувати здорові. Тепер буду старатись Вам розказати де Ваша рідня живе. Правда, тяжко все те описати, бо на саму згадку голова крутиться; а в очах темніє, коли подумати тільки як наш проклятий ворог Москва проганяє наших людей з їх рідних сторін десь далеко. Бог святий знає яка доля їх стріне, та чи колись у житті побачимось. Нам здавалось, що війна принесе кінець нашому відвічному ворогові, полякам, а про іншого ворога ми й не думали. Тимчасом прийшов другий ворог, не менше грізний від першого і підсунувся аж до самого Сяну. Правда, по нашому боці можна жити і розвиватись, бо маємо свободу. Можемо розвиватись національно в повнім того слова значінню. А то в большевицькім „раю" не дають людині спокійно вмирати на своїй ватрі, кажуть брати на плечі тоболи та манджати в невідоме. Коли людей виганяли з прикордонного пояса то діялись страшні сцени, попросто не хотілось вірити, що в людині сидить така звірюка і то в тих людей, що голосили рівність, братерство і любов, мовляв людина сама є добра, тільки порядок світу є злий. І цього дня не один горливий їх оборонець розчарувався.

„Ви щасливі, що не бачили, як то проганяли наших Телешнянів. Ви щасливі, що не *бачили* цего всего. Бо можете собі уявити, коли людина від вічних часів зжилася зо своїми рідними горами і зо своїми стріхами, а тут приходить якась зайда і каже виноситись за 24 години і то так, щоб і сліду не було. Уявіть собі, в яку розпуку попали люди, почувши, що мусять без ніякої вини йти в світ і тулятись по чужих кутах, та примирати без куска хліба. Я не маю слів, щоб описати як то бідні наші рідні виходили зпід своєї так рідної стріхи. Кожний кусок дерева своєї хижі цілували та сльозами обливали. А їх катюги по просто тягали як на шибеницю відриваючи від цего місця де вони родились і де вони літа щасливі зросли. І так вивезли всіх наших людей з нашої любої Телешниці Сянної, одних десь далеко на Волинь, так принаймні говорять люди, а інших до Ашварської Телешниці і між тими щасливцями є наші родичі і сестра Настя. А Гануся опинилась десь у Х. на якомусь сатрапівському колхозі. Побачитись тепер через Сян взагалі неможливо, бо большевики пильнують свого „раю" як ока в голові. Пильнують не для того, щоб хто туди не забіг, а тому, щоб хто не втік і не розказав про ті знущання над безборонними нашими людьми, які просто гинуть з голоду. Ми нераз вийдемо над річку Сян і пригадуємо собі, як то було колись та думками линемо туди, де наші родичі коротають свій вік,, та молимось Богу щоб перемінив ту страшну кару.

„Не гризіться там та не розпачайте, бо плачем нічого не вдієте. Треба боротись з тим життям. Ми віримо свято, що так не буде і прийде ще час, що ми всі разом зїдемося та будемо розказувати собі про минулі болі".

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ 1940 ДО 30-го ЧЕРВНЯ 1940 РОКУ.

Понижче подаємо назвища всіх орґанізаторів і число членів, приєднаних ними. Щодо постійних орґанізаторів, то цей виказ не обнимає того числа членів, яке ці орґанізатори самі приєднали. Виказ обнимає тільки те число членів, яке ці постійні орґанізатори приєднали разом з іншими урядниками, або членами. Загальне число членів, приєднане постійними орґанізаторми, а також імена тих орґанізаторів, будуть подані в другім виказі, який буде проголошений з кінцем року.

Відділ	Місцевість	Орґанізатор:	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
243	Шікаґо, Ілл.	Д. Бучман	—	1	1
247	Вілмінґтон, Дел.	Й. Теравський	1	—	1
253	Лудлов, Масс.	І. Приступа	1	—	1
254	Ню Брітен, Конн.	І. Козира	1	—	1
254	Ню Брітен, Конн.	С. Андрусьо	1	—	1
260	Клівленд, О.	Розалія Кокош	—	1	1
262	Ансонія, Конн.	Емілія Ґеряк	1	—	1
262	Ансонія, Конн.	Олена Придун	1	—	1
264	Карнеґі, Па.	І. Галущак	1	—	1
264	Карнеґі, Па.	Катерина Галущак	1	—	1
264	Карнеґі, Па.	В. Залецький	1	—	1
268	Філядельфія, Па.	Г. Михалюк	—	1	1
271	Елмайра, Н. Й.	Г. Левуш	—	1	1
274	Йонґставн, О.	П. Сильчак	—	1	1
276	Ембридж, Па.	М. Фук	1	—	1
283	Обурн, Н. Й.	Г. Мулик	1	—	1
292	Дітройт, Міш.	Ю. Новак	1	—	1
292	Дітройт, Міш.	І. Андрусевич	1	—	1
293	Бруклин, Н. Й.	Анна Томашевська	1	—	1
294	Ровей, Н. Дж.	Я. Салій	1	—	1
299	Бофало, Н. Й.	С. Коваль	1	—	1
304	Бофало, Н. Й.	С. Ваврів	1	—	1
304	Бофало, Н. Й.	І. Грицковян	1	—	1
317	Сиракюз, Н. Й.	В. Кіянка	1	—	1
317	Сиракюз, Н. Й.	М. Дидик	—	1	1
321	Фіниксвил, Па.	Ф. Цюх	1	—	1
321	Фіниксвил. Па.	Д. Цюх	—	1	1
334	Клівленд О.	С. Морозович	1	—	1
338	Монесен, Па.	М. Коваль	—	1	1
341	Віндсор, Онт., Кан.	Б. Зелений	1	—	1
342	Картерет, Н. Дж.	І. Маркович	1	—	1
343	Рочестер, Н. Й.	Анна Задорецька	1	—	1
343	Рочестер, Н. Й.	Стелля Войтович	1	—	1
343	Рочестер, Н. Й.	Катерина Сипян	1	—	1
347	Милвил, Н. Дж.	Г. Тимчій	—	1	1
352	Честер, Па.	М. Гавриляк	1	—	1
353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	Пелягія Пришляк	1	—	1
358	Клівленд, О.	Катерина Мураль	1	—	1
361	Ню Йорк, Н. Й.	І. Шабатура	1	—	1
361	Ню Йорк, Н. Й.	С. Миронюк	1	—	1
361	Ню Йорк, Н. Й.	І. Мира	1	—	1
361	Ню Йорк, Н. Й.	М. Малетич	—	1	1
361	Ню Йорк, Н. Й.	М. Левкович	1	—	1
361	Ню Йорк, Н. Й.	Д. Ксьондзик	1	—	1
361	Ню Йорк, Н. Й.	Елисавета Рибак	1	—	1
361	Ню Йорк, Н. Й.	Катерина Дрозда	—	1	1
365	Маганой Плейн, Па.	М. Руднянин	1	—	1
367	Рочестер, Н. Й.	І. Мищук	1	—	1
367	Рочестер, Н. Й.	Г. Лилак	1	—	1
370	Ню Гейвен, Конн.	П. Воляник	1	—	1
372	Плейнфілд, Н. Дж.	М. Ярема	—	1	1
375	Філядельфія, Па.	Параня Чопик	1	—	1
375	Філядельфія, Па.	С. Терлецький	1	—	1
379	Шікаґо, Ілл.	В. Пилипів	1	—	1
379	Шікаґо, Ілл.	А. Боднарчук	—	1	1
380	Байон, Н. Дж.	І. Гумен	—	1	1
388	Честер, Па.	О. Брингілевич	1	—	1
415	Шікаґо, Ілл.	Ліліян Ґрод	1	—	1
425	Шікаґо, Ілл.	А. Сверський	1	—	1
430	Гейзлетон, Па.	Марія Костюк	1	—	1
436	Маганой Сіті, Па.	Сузанна Гентош	1	—	1

ЧЛЕНИ ЗОРҐАНІЗОВАНІ СПІЛЬНО:

Відділ	Місцевість	Орґанізатор:	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
47	Фрімансбурґ, Па.	Катерина Явна			
		разом з Марією Заблоцькою	6	3	9
69	Ню Йорк, Н. Й.	М. Ликтей			
		разом з: І. Дмитрівом	2	—	2
		М. Комарницьким	1	—	1
		І. Бобецьким	1	—	1
170	Джерзі Сиді, Н. Дж.	П. Гарисон			
		разом з Ю. Тесаровським	2	—	2
204	Ню Йорк, Н. Й.	Микола Близнак			
		разом з: В. Гришком	1	—	1
		Т. Музикою	1	—	1
		М. Спожарським	1	—	1
		М. Лялькою	1	—	1
		А. Марком	2	—	2
237	Честер, Па.	Г. Стеців			
		разом з О. Чаваґою	4	—	4
270	Джерзі Сіті, Н. Дж.	П. Гарисон			
		разом з М. Пігурою і М. Косоноцьким	5	2	7
367	Рочестер, Н. Й.	М. Сорохтей, Р. Дмитрів і П. Ліско разом	3	1	4
429	Фріленд, Па.	О. Костюк разом з І. Перковським	—	4	4
432	Торонто, Онт., Кан.	І. Баєр, В. Ґірняк і Ю. Демедюк	8	5	13

Зорґанізував Антін Маланчук разом зо:

Орґанізатор:	Відділ	Місцевість:	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
М. Мадарашом	13	Вотервліт, Н. Й.	1	1	2
Д. Ориничом	39	Сиракюз, Н. Й.	4	13	17
І. Лесюком	39	Сиракюз, Н. Й.	1	4	5
І. Кобою	57	Когуз, Н. Й.	12	13	25
М. Донавиком	58	Ютика, Н. Й.	1	1	2
П. Бенковським	93	Сентрал Фолс, Р. Ай	1	—	1
К. Седзінським	122	Тонтон, Масс.	2	1	3
Теофілею Мостенською	177	Провіденс, Р. Ай	3	2	5
Ю. Датківом	178	Менчестер, Н. Г.	7	1	8
М. Ковальчуком	178	Менчестер, Н. Г.	1	7	8
М. Політилом	192	Геркімер, Н. Й.	1	3	4
Анною Ґалант	202	Обурн, Н. Й.	1	1	2
О. Ірхою	224	Сейлем, Масс.	9	7	16
В. Сидораком	246	Вест Ворвик, Р. Ай	2	1	3
І. Каменюком	263	Фултон, Н. Й.	1	6	7
В. Труфином	266	Амстердам, Н. Й.	5	9	14
П. Маряком	273	Ґудсон, Н. Й.	5	8	13
М. Маряком	273	Гудсон, Н. Й.	1	—	1
Г. Муликом	283	Обурн, Н. Й.	4	6	10
Г. Моздіром	317	Сиракюз, Н. Й.	1	1	2
М. Паламаром	330	Літл Фолс, Н. Й.	5	5	10
Марією Лисобей	350	Стемфорд, Конн.	1	—	1
І. Буґриним	390	Бристол, Конн.	1	—	1
Оленою Брезицькою	414	Ню Гейвен, Конн.	6	1	7
А. Шуркою	416	Фол Рівер, Масс.	3	—	3

Зорґанізував Василь Загаевич разом зо:

Орґанізатор:	Відділ	Місцевість	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
О. Вітковським	40	Ірі, Па.	1	—	1
В. Вітковським	40	Ірі, Па.	—	1	1
Д-р Е. Л. Гарасим	45	Філадельфія, Па.	1	—	1
І. Ґнатівом	63	Форд Сіті, Па.	—	1	1
Анною Ландяк	143	Ґрейт Медовс, Н. Дж.	1	—	1
М. Ландяком	143	Ґрейт Медовс, Н. Дж.	1	3	4
Мартою Ландяк	143	Ґрейт Медовс, Н. Дж.	—	2	2

Орґанізатор:	Відділ	Місцевість	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
І. Ґавдуном	143	Ґрейт Медовс, Н. Дж.	1	—	1
Терес. Камінською	159	Скрентон, Па.	—	2	2
М. Камінським	159	Скрентон, Па.	2	2	4
Катер. Камінською	159	Скрентон, Па.	1	2	3
М. Камінським, мол.	159	Скрентон, Па.	1	1	2
Гр. Бакуменком	204,353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	4	—	4
Т. Скрипаном	236	Сейр, Па.	1	3	4
Катер. Скерпан	236	Сейр, Па.	2	—	2
Оленою Новак	236	Сейр, Па.	—	1	1
Марією Новак	236	Сейр, Па.	—	1	1
Г. Новаком	236	Сейр, Па.	—	1	1
Вол. Скерпом	236	Сейр, Па.	—	1	1
О. Скерпаном	236	Сейр, Па.	—	1	1
Віл. Скерпаном	236	Сейр, Па.	1	—	1
Джен. Скерпаном	236	Сейр, Па.	1	—	1
І. Новаком	236	Сейр, Па.	3	3	6
М. Скерпаном	236	Сейр, Па.	—	1	1
Г. Стецівом	237	Честер, Па.	2	—	2
Марією Ґульдою	261	Вілємставн, Н. Дж.	3	—	3
А. Годчаком	300,467	Джанставн, Па.	1	—	1
О. Аркатином	307,261	Вілємставн, Н. Дж.	1	1	2
І. Аркатином	307,261	Вілємставн, Н. Дж.	2	1	3
Анаст. Аркатин	307,261	Вілємставн, Н. Дж.	1	1	2
Теклею Аркатин	307,261	Вілємставн, Н. Дж.	2	1	3
А. Ґульдою	307,261	Вілємставн, Н. Дж.	1	—	1
П. Ґульдою	307,261	Вілємставн, Н. Дж.	1	—	1
Марією Романюк	331,378,457	Милвил, Н. Дж.	5	3	8
Н. Задерецьким	334	Клівленд, О.	5	1	6
Г. Ґебою	344	Бавнд Брук, Н. Дж.	2	1	3
Анною Ґебою	344	Бавнд Брук, Н. Дж.	—	1	1
С. Патеном	347,457	Милвил, Н. Дж.	1	—	1
Марією Резник	349	Менвил, Н. Дж.	1	1	2
Я. Резником	349	Менвил, Н. Дж.	1	1	2
А. Лехом	353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	1	1	2
Д. Кучеським	353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	2	—	2
Ольгою Василюк	353	Ню Брансвик, Н. Дж.	1	—	1
В. Пишляком	353	Ню Брансвик, Н. Дж.	—	1	1
В. Яремою	372	Плейнфілд, Н. Дж.	—	4	4
С. Дубейом	372	Плейнфілд, Н. Дж.	3	6	9
Вас. Яремою	372	Плейнфілд, Н. Дж.	—	2	2
Ед. Демковичом	408	Скрентон, Па.	—	1	1
Стел. Сасс	451	Вілмінгтон, Дел.	1	—	1
В. Матоличом	457	Милвил, Н. Дж.	2	2	4
Анною Матолич	457	Милвил, Н. Дж.	2	1	3
Оленою Кубик	457	Милвил, Н. Дж.	1	1	2
К. Романиком	457	Милвил, Н. Дж.	2	—	2
Мих. Кубиком	457	Милвил, Н. Дж.	1	1	2
І. Клюкером	457	Милвил, Н. Дж.	2	—	2
А. Романюком	457	Милвил, Н. Дж.	8	4	12
А. Сахарновським	457	Милвил, Н. Дж.	4	2	6
Ф. Матоличом	457,347	Милвил, Н. Дж.	2	3	5
Ольгою Матолич	457	Милвил, Н. Дж.	3	2	5
Мик. Кубиком	457	Милвил, Н. Дж.	2	1	3
К. Клюкером	457	Милвил, Н. Дж.	3	—	3
І. Микитюком	457	Милвил, Н. Дж.	1	—	1
Теклею Патен	457	Милвил, Н. Дж.	1	—	1
І. Зазворським	465	Барто, Па.	11	9	22
М. Сунчичом	467	Джанставн, Па.	1	—	1
Надією Коцюбою	467	Джанставн, Па.	1	—	1
Ф. Кавчаком	467	Джанставн, Па.	1	—	1
П. Кавчаком	467	Джанставн, Па.	—	1	1
Ю. Кавчаком	467	Джанставн, Па.	1	1	2
Е. Коцюбою	467	Джанставн, Па.	—	2	2
о. М. Коцюбою	467	Джанставн, Па.	1	1	2
Ч. Вацлом	467	Джанставн, Па.	2	1	3

Головна Канцелярія, У. Н. Союзу.

ҐІТЛЄР Й НАПОЛЄОН

Анґлійська преса, що ненавидить Гітлєра й створений ним націзм, порівнює цього „австрійського капраля" і „покоєвого маляря" з „малим капралем", себто французьким цісарем, Наполєоном Бонопарте. Вона признає вже Гітлерові ролю того, що „здобув Европу", а яку то ролю як відомо, відограв був понад 125 літ тому також Наполєон. Британська преса порівнює недавню акцію воєнної британської фльоти проти французької фльоти в африканській пристані Орані з відомою морською битвою в 1801 р., між британською фльотою під командою адмірала Нелсона та французько-данською фльотою, під Копенгаґою, столицею Данії. У тім часі Франція під проводом Наполеона заволоділа була майже цілою Европою від Еспанії почавши аж до границь Росії. Анґлія панувала тоді над морями. Колиб Наполеонові було вдалося тоді заволодіти ще фльотою шведською і російською та іншими і виплинути на Атлянтик, то Британія могла би була втратити панування над морями. Означало би це тріюмф Наполеонської Франції і кінець Великої Британії. Одначе командант британської фльоти, Нелсон мимо заборони адмірала і головно командуючого британською фльотою, розпочав боротьбу з французькою фльотою і розгромив її. У 1805 наступила друга перемога британської фльоти над Наполеонською під Трафальґаром і панування Британії на морях було забезпечене.

Битву під Ораном і зліквідування нинішньої французької фльоти, що залежна є тепер від осі Берлін-Рим, уважає британська преса як боротьбу за перевагу на морях між Британією та „осею". І в тім саме значінню порівнює вона її до Нелсонівських битв в 1801 і 1805 роках. Наполєон, таксами як Гітлер, не був певний свого панування над Европою, поки на морях панувала Велика Британія. Гітлер хоче тому розірвати насамперед британську бльокаду, підбити Анґлію та знищити британське панування на морях. Сподіється він у той спосіб скріпити свою мілітарну потугу до будучої боротьби з американсько - британським бльоком. Одначе виправа Гітлера до Анґлії може вичерпати його головну силу, летунство. Означало би це початок кінця Гітлера в Европі. На випадок поразки німецького летунства у „бліцкріґу" з Британією, треба буде розбити ще могучу змоторизовану Гітлерівську армію на европейськім континенті. Це нове „Ватерльо" мусіло би наступити десь на границі Балкану з Німеччиною. А з тої побіди над осею Берлін-Рим скористала би певно Советська Росія, яка посунулась би зо своїм імперіялістичним комунізмом на европейський захід.

Артерії мають грубші стінки, як жили тої самої величини.

Стейт Тексас дістав свою назву від племени індіян Тежас.

ЧОРЧИЛ, АНҐЛІЙСЬКИЙ ПРЕМІЄР
пробує свого знання при будові цементової захорони проти бомбовиків.

З ДНЯ

ФРАНЦІЯ ШУКАЄ ВИНУВАТЦІВ.

Французький уряд арештував двацять кілька бувших міністрів і впливових парляментарних провідників, які виповіли війну, хоч знали, що край до війни не готовий. Теперішний міністер про вину тих міністрів сказав так: „Я маю на увазі лиш відповідальних. Коли край має 1,000 літаків, а знає, що його можливий противник має 15,000; коли край має 4,000 повзів, а знає, що противник має 15,000 — відповідальні провідники цього краю ніколи не повинні впихати його в війну. Такий край, хочби не знати які були високі його ідеали, не може себе наставляти як поліцай світу, чи хочби Европи".

РАХУНКИ ПРОВІДНИКІВ.

Державні провідники Франції, які виповіли війну Німеччині, знали, що під оглядом военної підготовки Франція залишилась далеко позаду Німеччини. Проте вони виповіли війну Німеччині, бо думали, що лінія Мажіна зможе якийсь час вдержати наступ німців, а за той час дух Франції дістане военно-патріотичної напруги. Також фабрики надолужать у кількох місяцях те, що втратили впродовж кількох літ. Їх обрахунки показались помильними і тепер вони станули перед судом. Як заповідають французькі часописи їм грозить довга тюрма, а декому навіть смерть.

Французькі суди виходять зо старої засади, що державний провідник не повинен робити кардинальних помилок. Держава платить йому, наділяє почестями та складає владу в його руки на те, аби він добре знав, що робить й аби передбачав події.

НАГІНКА ЗА ПРАВДОЮ.

Як подають журналісти, кожному перебуваючому у Франції впадає в очі те, що французи тепер горячково шукають за правдою. Хайби та правда була прикра і гірка як полин, вони хочуть її знати. Вони відчувають, що довгими роками їх дурили, говорили їм брехню, хоч може і солодку. Ця брехня тепер вийшла на верх. Вони переконались, що Франція не була найсильніша чи навіть одна з найсильніших держав світу. Вони переконались, що їх парляментарний устрій, який так вихваляли цілий час їх політики, не був найліпший. Вони вкінці переконалися, що націсти разом зо своїм вождом не є такі дурні і варіяти, за яких їх цілий час французька преса представляла. Тепер французи хочуть правди, цілої, повної правди, яка розкрилаб їм безоглядно їх недомогання, а також вказала на ті прикмети ворога, якими він їх довів до розгрому.

ЗАПЛАКАНА ДІВЧИНА.

Франція поступає тепер так, як та заплакана дівчина, що не знає, чому хлопці від неї втікають. Вона і гарна, і чепурно одягнена і ніби має подостатком адораторів, але, як лиш один із них до неї підійде, обличчя його чомусь нагло зміниться і він, постоявши хвилину біля неї, її покине. Зпочатку бідна дівчина дурить себе думками, що це случайно хлопець її покинув; важне якесь-діло змусило його відійти. Колиж ці „случаї" раз ураз повторяються, дівчина з биттям серця починає тверезіше дивитись довкола себе і починає добачувати події такими, якими вони є. Ще далі вона з болем серця стверджує, що щось зле з нею, в ній є якась хиба, про яку ніхто їй не хоче сказати, і це є причиною цього, що від неї хлопці втікають.

Ще далі дівчина відважується поставити декому безпосередний запит. Але нема охотних, щоб їй сказали чисту, а при тім болючу правду, що причиною її клопотів є скажім, її прикрий віддих. Сама по собі вада не велика, а навіть легко її усунути, але треба знати про неї; треба знати чисту правду. Доведена до розпуки дівчина падає в обійми мами і зо сльозами просить їй дати вияснення. Правди вона хоче, правди, а не приємних, ласкавих слів і комплементів.

ПРАВДИ ХОЧЕ ФРАНЦІЯ.

І тепер такої правди хоче французька нація. Хочби найтяжча та правда була, французи хочуть її знати. Бо занадто справа поважна, аби дурити себе оманами, зацитькувати похвалами і комплементами на адресу „знаменитого французького парляментаризму", „досконалої суспільної свободи", чи гарного клича „свобода, рівність, братерство". Невмолимий німецький кулак тріснув Францію по голові так, що вона знає, що високопарні слова її не врятують.

Та найдивнішим видається тут це, що Франція впродовж довгих літ була обріхувана якраз своєю пресою, яка мала повну свободу говорити, що хотіла. Але вона не говорила. Замісць говорити тверду правду, французька преса свою суспільність зацитькувала похвалами, комплементами, немов той хлопець, що виминав безпосередньої правдивої відповіді дівчині, бо правда могла дівчину вколоти; замісця колоти її, він позбувався її якимсь приємним комплементом.

Такі фарисеї, які не хочуть на адресу демократії сказати твердої правди є також в Америці. Вишукуючи лиш найкращі комплементи для демократії й тавруючи „ворогом" демократії кожного, що згадає про її хиби, вони роблять тій демократії погану прислугу.

ЗАСТУПАЄ НАРЕЧЕНОГО.

Панна Джобс Филипс, наречена новозеляндця Е. Дж. Кобера, що згинув у битві, вручує замісць нього прапор кадетському корпусові.

БАГАТІ ОБМАНЦІ.

Прокураторія закидує пані Едні Балард і її синові, що вони обманули при помочі нібито — релігійного культу людей на три міліони долярів.

24 НЕЛЕҐАЛЬНИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ У КАНАДІ

В домініяльнім парляменті виложено спис 24 орґанізацій, які уряд проголосив нелеґальними орґанізаціями на основі канадійських приписів про охорону держави.

З того списку довідуємося, що нелеґальні орґанізації мали 80,730 членів, тобто таких, що мали членські леґітимації і платили вкладки.

Найбільшою з нелеґальних орґанізацій є комуністична, яка мала 18,000 членів. Орґанізація канадійських фашистів мала 4,000 членів і стільки німецький Бунд.

Цікаві є цифри про комуністів, Український Робітничо-фармерський Дім (Турфдім) мав 8,000 членів, тобто майже половину всього комуністичного членства. Це найбільша нелеґальна орґанізація в Канаді. Фінляндська комуністична орґанізація числили 7,000 членів, а на решту 3,000 членів складалися всі інші національности. Молодеча Комуністична Ліґа Канади мала 3,00 членів.

Канадійська Українська Федерація Молоді мала також 3,000 членів. Аж таке страшне моральне знищення серед нашої молоді ширять комуністичні аґітатори.

З інших комуністичних орґанізацій, захованих під невинними на око назвами вичисляє урядовий звіт такі: Канадійська Робітнича Оборонча Ліґа 5,000 членів, Ліґа Миру й Демократії 5,000. Члени тих орґанізацій є одночасно членами комуністичної партії.

Російський Робітничо-Фармерський Клюб мав 3,000 членів. Хорватське Культурне Стоваришення 2,500 членів.

Цікаво, що в звіті не подано числа членів польської комуністичної орґанізації, хоч наприклад у Вінніпеґу польські комуністи мають свій мурований дім. Видно, польські комуністи настільки хитрі й настільки добрі поляки, що волять замішатися між інші ґрупи, щоб не опоганювати комунізмом імени свого народу. — („Укр. Вісти").

ОДНОДОЛЯРОВІ РІЧНІ РОБІТНИКИ

Згідно зо звітом, предложеним недавно в отавськім парляменті, в Канаді є 25 урядовців у домініяльнім уряді, що працюють без платні, або за номінальну винагороду одного доляра на рік. Деякі з них одержують аж до $20 на день на удержання, якщо працюють поза звичайним місцем свого замешкання.

ТАРЗАН, ч. 71. На море!

Тарзан криком остерігав, що оба погинуть, коли Богду дальше зістанеться на потапаючім кораблі.

Малпа спустилася на сплав, Тарзан за нею. Але за кілька хвилин штучно повязана дараба...

почала розлітатися. Богду впав у воду, а малпо-чоловік підплив йому на поміч.

Одначе його ланцюхи тягнули його на спід. Непевним було, чи Тарзан хоч самий врятується.